

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR
VAZIRLIGI

NAMANGAN DAVLAT UNIVERSITETI

5111900-Defektologiya (Logopediya)
ta'lim yo'nalishi (Kechki) bitiruvchilarining
fanlararo yakuniy davlat
attestatsiya sinovi

DASTURI

2024/2025 o'quv yili

Tuzuvchilar:

NamDU "Pedagogika" kafedrasida dotsent,
pedagogika fanlari nomzodi, dotsent.

M.M.Jo'rayev
o'qituvchisi.

NamDU "Pedagogika" kafedrasida

M.M. Xasanova

NamDPI "Pedagogika va psixologiya"
kafedrasida o'qituvchisi.

Taqrizchilar:

I.A.Raximov

NamDU "Pedagogika" kafedrasida mudiri,
P.f.n., dotsent.

A. A. Xusanov

"University of business and science" NOTM
katta o'qituvchisi.

5111900 – Defektologiya (Logopediya) ta'lim yo'nalishi
bitiruvchilarining fanlararo yakuniy davlat attestatsiya sinovi dasturi
"Pedagogika" kafedrasining 2024-yil « » dagi №
 -sonli majlisida muhokama qilingan hamda tasdiqqa tavsiya etilgan.

Kafedra mudiri

I.A.Raximov

5111900 – Defektologiya (Logopediya) ta'lim yo'nalishi
bitiruvchilarining fanlararo yakuniy davlat attestatsiya sinovi dasturi
Namangan davlat universiteti Kengashining 2024-yil «30»
08 dagi № 1 - sonli majlisida muhokama qilinib,
tasdiqlangan.

Kengash kotibi

A. To'xtabayev

I. UMUMIY QOIDALAR

1. 5111900 – Defektologiya (Logopediya) bakalavriat ta'lim yo'nalishi bitiruvchilarining fanlararo yakuniy davlat attestatsiya sinovi dasturi (keyingi o'rinlarda – **Dastur**) O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirining 2009 yil 22 maydagi 160-sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan "O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim muassasalari bitiruvchilarining yakuniy davlat attestatsiyasi to'g'risida"gi Nizom, 2018 yil 25 avgustdagi 744-sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan "5111900 – Defektologiya (Logopediya) bakalavriat ta'lim yo'nalishining malaka talablari" (keyingi o'rinlarda – **Malaka talablari**) hamda № B 5111900-20 tartib raqami bilan ro'yxatga olingan o'quv rejasining (keyingi o'rinlarda – **O'quv rejasini**) umumkasbiy va ixtisoslik fanlari o'quv dasturlari asosida tuzildi.
2. Fanlararo yakuniy davlat attestatsiyasi sinovi (keyingi o'rinlarda – **Attestatsiya sinovi**) O'zbekiston Respublikasining oliy ta'limga oid qonun hujjatlarida belgilangan tartibga ko'ra, bitiruvchilarning Yakuniy davlat attestatsiyasi sinovlaridan biri hisoblanib, unda ta'lim yo'nalishi xususiyati, iqtidori va xohishiga ko'ra bitiruv malakaviy ishi yozish istagini bildirmagan, o'quv rejasidagi ta'lim dasturlarini to'liq o'zlashtirgan bitiruvchi kurs talabarlari ishtirok etishlari shart.
3. Attestatsiya sinovini topshirishga o'quv reja va fan dasturlarini to'liq tugatgan va o'quv rejasida nazarda tutilgan barcha sinovlardan muvaffaqiyatli o'tgan talabalarga ruxsat beriladi.
4. Attestatsiya sinovi O'quv rejasining umumkasbiy va ixtisoslik fanlarining barchasini qamrab oladi hamda sinov topshiriqlari ushbu fanlar o'quv dasturlari asosida tuziladi.
5. Attestatsiya sinovi fanlar mazmuniga qo'yiladigan talablar bilan bir qatorda, talaba tayyorgarligining Malaka talablarida bitiruvchiga qo'yiladigan umumiy talablarga javob bera olish darajasini aniqlashga yo'naltiriladi.

II. ATTESTATSIYA SINIVI SHAKLI VA MUDDATI

6. 2024/2025 o'quv yilida 5111900 – Defektologiya (Logopediya) bakalavriat ta'lim yo'nalishi bitiruvchilarining Attestatsiya sinovi – axborot texnologiyalarini tatbiq etgan holda test shaklda o'tkaziladi.

7. Dastur Universitet Kengashi tomonidan tasdiqlangan sanadan boshlab, o'quv yili yakuniga qadar Attestatsiya sinovi shaklini o'zgartirish mumkin emas.

8. Attestatsiya sinovi universitet o'quv jarayoni grafiga asosan, o'quv ishlari prorektori tomonidan tasdiqlangan muddatlarda o'tkaziladi va kamida bir oy oldin talabalarga yetkaziladi.

III. ATTESTATSIYA SINIVI SAVOLNOMASI

9. Attestatsiya sinovi savolnomasi ta'lim yo'nalishi Malaka talablarining

- bakalavrlarning tayyorgarlik darajasiga;

- kasbiy faoliyatga;

- umumkasbiy va ixtisoslik fanlariga qo'yilgan talablarni qamrab oladi.

10. Attestatsiya sinovi savolnomasi ta'lim yo'nalishi O'quv rejasida keltirilgan quyidagi umumkasbiy va ixtisoslik fanlar dasturlari asosida shakllantirildi:

Ushbu dasturlar "Umumiy psixologiya", "Umumiy pedagogika", "Maxsus pedagogika va psixologiya", "Logopediya", "Bolalar rivojlanishidagi nuqsonlarning klinik asoslari", "Ta'sviriy faoliyat va mehnatga o'rgatish texnologiyalari", "Nutq o'qitish metodikasi", "Inklyuziv ta'lim", "Logopsixologiya va psixologik korrektsiya metodlari", "Nutqda nuqsonli bolalarni maktabga tarbiyalash", kabi **umumkasbiy**, "Logopedik texnologiya", "Rivojlanishida nuqsonli bo'lgan bolalar bilan korrektsion logopedik ish", "Pedagogik psixologik diagnostika", "Logopedik mashg'ulotlarni rejalashtirish va tashkil etish", Koxlear implantli bolalar bilan logopedik ish", kabi **ixtisoslik** fanlarini o'qitishga mo'ljallangan.

MAXSUS PEDAGOGIKA VA PSIXOLOGIYA.

1. Defektologiya qanday fan:
2. Defektologiya fanining asosiy vazifasi nimadan iborat.
3. Defektologiya fanining qaysi yo'nalishlari mustaqil fan sifatida ajralib chiqqan:
4. Eshitishda nuqson bo'lgan bolalarning to'liq tavsiflangan qatoni ko'rsating.
5. TPKK da nechta mutaxassis ishtirok etadi.

32. Kar bolalarning necha foizida eshitish nuqsoni tug'ma bo'ladi?
33. Eshitishda nuqson bo'lgan bolalarning ta'lim-tarbiyasi bilan qaysi fan shug'ullanadi?
34. Ruhan sust rivojlangan bolalar klinika-psixologik jixatdan necha turga bo'lib o'rganiladi?
35. Nutq buzilishlari bolaning qanday rivojlanishga ta'sir etadi?
36. Nutqiy muomila qobiliyatini o'zlashtirish bolada qanday zamin hozirlaydi?
37. Daun kasalligi bilan kasallangan bolalarning intellekti oligofreniyaning qaysi darajasida to'g'ri ko'rsatilgan?
38. O'zbekistonda alohida ko'makka muxtoj bolalar necha toifaga ajratib o'rganiladi?
39. Bolaning nutqni o'zlashtirishi unga qanday imkoniyatlar beradi?
40. Defektologiya asoslari fani qanday fanlar bilan bog'liq?
41. «Oligos» so'zi qanday ma'noni bildiradi?
42. Og'ir nutq nuqsonlari bor bolalarning ta'lim-tarbiyasi bilan qaysi fan shug'ullanadi?
43. Ruhiiy rivojlanishi sust bolaning eng og'ir shakli qaysi?
44. Logopediya fani qanday bolalar bilan shug'ullanadi?
45. Hozirgi kunda anomal bolalar qanday atamalar bilan nomlanadi?
46. O'zbekistonda anomal bolalarga yordam nechta vazirlik tomonidan tashkil etilmoqda?
47. Har xil ko'rinishda tutqanoq tutib turishi qaysi kasallikda namoyon bo'ladi?
48. Ruhan sust rivojlangan bolalar aqliy rivojlanish darajasiga ko'ra necha guruhga bo'linadi?
49. A.RLuriya miya faoliyatini necha funktsional blokka ajratadi?
50. Bilim jarayonini amalga oshiradigan asosiy miya apparatining tuzilishi qanday doiralarga ajraladi?
51. Ijtimoiy reabilitatsiya bu nima?
52. Zamonaviy logopediyadagi nutq buzilishini o'rganish va bartaraf etishda kimlarning ma'lumotlaridan foydalaniladi?
53. Kim ichki nutqni chuqur taxlil qildi, va xususiyatlarini ochib berdi?
54. Mujassam nuqsonli bolalar deb qanday bolalarga aytiladi?
55. Zaif eshituvchi bolalar — bu
56. Kelib chiqish sabablariga ko'ra eshitish nuqsonlarini yoriting?
57. Oligofren bolalarning yengil darajasi qaysi javobda ko'rsatilgan?

6. Oligofrenopedagogika qanday fan?
7. O'zbekiston Respublikasi ta'lim to'g'risidagi qonunning qaysi moddasi maxsus yordamga muxtoj nuqsonli bolalarga ajratilgan.
8. Korreksiya bu:
9. Kompensatsiya bu:
10. Ijtimoiy adaptatsiya bu:
11. Defektologiya fanining predmeti bu:
12. Maxsus muassasalarda ta'lim-tarbiya ishlaridan tashqari qanday ishlar olib boriladi?
13. Yordamchi maktablarda ta'limning vazifasi qanday?
14. Aqli zaiflik o'zi nima?
15. Oligofren bolalar aqliy rivojlanmaganligi natijasida qaysi darajalarga ajratiladi?
16. Alohida yordamga muxtoj bolalar bilan asosan qaysi pedagogic xodimlar ish olib boradilar?
17. Maxsus yordamga muxtoj bolalarni kasbga yo'llash bu:
18. Aqliy rivojlanishda nuqson bu:
19. Maxsus yordamga muxtoj bolalar toifasi bu:
20. Aqli zaiflikning eng og'ir darajasi bu:
21. Alohida ko'makka muxtoj bolalarga yordam qaysi vazirliklar tomonidan tashkil etilgan?
22. Kar bolalar toifalarini izoxlang?
23. Kech kar bo'lib qolgan bolalar toifalarini yoriting?
24. Jismoniy yoki ruhiy rivojlanishda nuqson bo'lgan bolalarning ta'lim-tarbiyasi bilan qaysi fan shug'ullanadi?
25. Qaysi fan ko'rish analizatorlarida nuqson bo'lgan bolalar bilan shug'ullanadi?
26. Zaif ko'ruvchi bolalarning ko'rish o'tkirligi foizini izoxlang?
27. Oligofreniya nechta darajadan iborat?
28. O'zbekistonda defektolog mutaxassislarni tayyorlash ishlari nechanchi yildan boshlandi?
29. Surdopedagog mutaxassislarni tayyorlash ishlari O'zbekistonda qachondan boshlandi?
30. Kim bolani tekshirib, kerak bo'lsa unga korreksiya qiladigan ko'zoynak taqib yurishni tavsiya etadi?
31. Yengil darajadagi zaif eshituvchi bolalar ovoz bilan gapirilgan nutqni necha metr masofada eshitmaydi?

58. Fonetik-fonematik komponent - bu
59. Tovushlar talaffuzidagi kamchiliklar - bu
60. Sistemali nutq buzilishlari - bu
61. Yozma nutqdagi kamchiliklarni yoritish?
62. Surunkali kasalliklar bilan kasallanish natijasida asteniya xolati qaysi shakldagi RRS bolalarda kuzatiladi?
63. Nutq buzilishlarini taxlili qilishda bolaning qanday yosh xususiyatlari hisobga olinadi?
64. Necha yoshda bolaning nutq asoslari paydo bo'ladi?
65. Bolalarda miya falaji - bu
66. Nutq qanday vazifalarni bajaradi?
67. Nutqning funksional sistemasi necha komponentni o'z ichiga qamrab olgan?
68. Inklyuziv ta'lim - bu
69. Pedagogik deontologiyaning muhim sharti qanday munosabatlardan iborat?
70. Nutq apparatining tuzilishi necha qismdan iborat?
71. Tili xaqidagi murakkab funksional tizim to'g'risidagi tushunchaga qaysi (prinsip) tamoyil tayanadi?
72. Kasb-xunarga yo'naltiruvchi tashxis markazida kimlar ishlaydi?
73. Tibbiy pedagogik komissiya a'zolarini yoritish?
74. Alohida ko'makka muxtoj bolalar tashxisini qaysi tashkilot amalga oshiradi?
75. Yordamchi mehnat ta'limi maktabida kimlar ta'lim oladi?
76. Artikulyatsion bo'limning asosiy a'zolariga qanday a'zolar kiradi?
77. Qanday bolalarni alohida ko'makka muhtoj bolalar deyiladi?
78. O'zbekistonda defektologiya fanini rivojlantirishda o'z xissalarini qo'shgan olimlar qaysilar?
79. Defektologiya fani nechinchi yillardan keyin rivojlana boshlagan?
80. Defektologiya asoslari fani tarmoqlarini ko'rsating?
81. O'zbekistonda Defektologiya fani nechinchi yildan rivojlana boshladi?
82. O'zbekistonda Defektologiya fakulteti qaysi pedagogika institutida birinchi bo'lib tashkil etilgan?
83. Nutqning to'g'ri shakllanish nimalarga bog'liq?
84. Nuqsonlarning kelib chiqish sabablarini ko'rsating?
85. Eshitish nuqsonlarni qaysi turlarini bilasiz?
86. Eshitishda nuqsoni bor bo'lgan bolalar qayerda ta'lim-tarbiya olishlari lozim?

87. Ko'rishdagi nuqsonlarning kelib chiqish sabablarini aniqlang?
88. Ko'zi oqiz bolalar uchun tashkil etilgan maktablarni ayting?
89. Oligofreniyaning kelib chiqish sabablarini yoritish?
90. Bolaning 4 - 6 yoshida aktiv lug'ati nechta so'zga ega etadi?
91. Bolalardagi nutqiy nuqsonlarning asosiy sabablari nechta?
92. Nutq buzilishlari necha guruhga bo'linadi?
93. Oligofren bolalar qayerda ta'lim-tarbiya olishlari kerak?
94. Ruhan sust rivojlangan bolalarning bilish faoliyatini yoritish?
95. "Logopediya" terminining ma'nosi qanday?
96. Ruhniy rivojlanishi sustlashgan bolalar qayerda ta'lim olishlari mumkin?
97. Ruhniy rivojlanishi sust bo'lgan anomal bolalar uchun mo'ljallangan sinflarda bolalar soni nechtdan iborat bo'lishi kerak?
98. Fan sifatida logopediya fani qanday jarayon hisoblanadi?
99. Ta'lim tizimida alohida ko'makka muhtoj bolalar uchun tashkil etilgan muassasalarni ko'rsating.
100. Nutqi rivojlanish jarayonida qanday qobiliyatlar shakllanadi?

BOLALAR RIVOJLANISHIDAGI NUQSONLARNING KLINIK ASOSLARI.

1. Odam organizmi qanday tarkib topgan?
2. Gistologiya fanida nimalar o'rganiladi?
3. Hujayralar nimalardan tashkil topgan?
4. Mushaklarning oriqlashining sabablarini keltiring?
5. Harakat patologiyasi deb nimaga aytiladi?
6. Ko'krak segmentlarining zararlanishi
7. Mushaklar atrofiyasi qaysi kasalliklarda kuzatiladi?
8. Arterial qon bosimining ko'tarilishi qanday nomlanadi?
9. Yurak poroklarining asorati nimalarga olib keladi?
10. Yuqumli Infeksiyalar orqali kelib chiqadigan kasalliklar asoratlarini yoritish?
11. Infarkt miokard qaysi organ kasalligi?
12. Nevroz qanday kasallik?
13. Reflektor yoy asosan ...dan iborat?
14. Nutq ...
15. Markazdan qochuvchi nevronlar qaysilar
16. Likvor qanday suyuqlik?
17. Miyacha qanday tuzilgan?

18. Meningitda qaysi organ jarohatlanadi?
19. Meningit bilan kasallanish asoratlarini yoriting??
20. Likvor qaysi kasalliklarda tekshiriladi?
21. Osteoxondroz qanday nerv yallig'lanishi?
22. Nevropatologiya nimani o'rganadi?
23. Neyronning qismlarini yoriting?
24. Orqa miya qanday moddalardan tashkil topgan?
25. Orqa miya jarohatlanganda insonda qanday o'zgarishlar kuzatiladi?
26. Oliy nerv faoliyatini yoriting?
27. Sensor sistemaga qaysi organlar kiradi?
28. Hid sezish qaysi organizmning qaysi vazifasiga kiradi
29. Ginetk kasallik qanday kasallik?
30. Epilepsiya qaysi sistema kasalligi?
31. Xromosoma kasalliklariga qanday sindrom kiradi?
32. Epilepsiya qaysi sistema kasalligi?
33. Tutqanoq kasalligi qanday nomlanadi?
34. Eshittuv suyakchalar qaerda joylashgan?
35. Ichki quloq nimalardan tarkib topgan?
36. Karlikning kelib chiqish sabablari keltirilgan satrni aniqlang
37. Kamertonlar yordamida aniqlandi?
38. Kortiev organ qaerda joylashgan?
39. Broka zonasi qaerda joylashgan?
40. Nog'ora parda qaysi a'zo qismida joylashgan?
41. Eshitishning pasayishiga qaysi dori moddasi ta'sir etadi?
42. Vestibulyar analizator qaerda joylashgan?
43. Eshitishning pasayishi qaysi o'lchov bilan o'lchanadi?
44. Korreksiya nima?
45. Ko'zi o'jiz bolalar maktablarida qanday ko'z o'tkirligidagi bolalar o'qitiladi?
46. Ko'rish darajasi qanday bo'lgan bolalar ommaviy maktablarda o'qishlari mumkin?
47. Bolaning bir ko'zi normal, ikkinchi ko'zi o'jiz bo'lsa, u qanday maktabda o'qishi kerak?
48. Eshitishida muammolari bo'lgan bolalar qaysi toifalarga bo'linadi?
49. Nutqida nuqsoni bo'lgan bolalarni tekshirish turlari?

50. Nutq buzilishlarining tasnifi
51. Logopediya fani nimani o'rganadi?
52. Nutqning buzilish sabablari?
53. Maqsadli harakat buzilishi qanday nomlanadi?
54. Poliomelit ...
55. Xromosoma kasalliklariga kiradi?
56. Likvor qanday suyuqlik?
57. Birinchi juft bosh miya nervi
58. Nog'ora parda qaysi a'zo qismi?
59. Ruhan sust Rivojlanganlikning somatogen shakli bu?
60. Ruhan sust Rivojlanganlikning konstitutsional shakli bu?
61. Ruhan sust Rivojlanganlikning psixogen shakli bu?
62. Ruhan sust Rivojlanganlikning serebral shakli bu?
63. Uzoqlashtiruvchi nerv....
64. Yuz nervi....
65. Eshittuv nervi.....
66. Til-halqum nervi.....
67. Adashgan nerv.....
68. Qo'shimcha nerv.....
69. Oq modda.....
70. Kulrang modda
71. Gipesteziya bu ...
72. Giperpatiya bu ...
73. O'rtta miya bu...
74. Uzunchoq miya bu ...
75. Orqa miya bu..
76. Orqa miya bu....
77. Nerv xujayralarining kattaligi necha mikrongacha bo'ladi?
78. Littl sindromi bu.....
79. Markaziy nerv sistemasi bu –
80. Erkaklarda miyaning vazni....
81. Ayollarda miyaning vazni....
82. Serebrosipal suyuqlik bu ...
83. Orqa miyaning uzunligi ayollar va erkaklarda
84. Ko'z soqqasining chuqurligi qanday asbob bilan tekshiriladi
85. Retseptorlar kishi organizmda joylanishiga qarab necha guruhga bo'linmadi?

86. Organik demensiya bu...
 87. Sensor nuqsonli bolalar toifalari bu...
 88. Ko'rish idroki bu...
 89. Karlik bu ...
 90. Aqliy qoloqlik bu ...
 91. Uzoqlashtiruvchi nerv...
 92. Yuz nervi....
 93. Eshituv nervi.....
 94. Til-halqum nervi.....
 95. Adashgan nerv.....
 96. Qo'shimcha nerv.....
 97. Oq modda.....
 98. Uzunchoq miya bu ...
 99. Orqa miya syuqligi qanday nomlanadi?
 100. Autizm sindromining klinik belgilarini yoriting?
- LOGOPEDIYA**
1. Dizartriya nuqsonini yoriting?
 2. Nutq nuqsonlarining kelib chiqish sabablariga ta'rif bering?
 3. Rinolaliyaga ta'rif bering?
 4. Zamonaviy logopediyadagi nutq buzilishini o'rganish va bartaraf etishda kimlarning ma'lumotlaridan foydalaniladi?
 5. Fonetiko-fonematik komponent – bu
 6. O'zbekistonda logopediya fanini rivojlantirishda o'z xissalarini qo'shgan olimlar ayting?
 7. Nutqning to'g'ri shakllanishi nimalarga bog'liq?
 8. Nutq buzilishlari bolaning qanday rivojlanishga salbiy ta'sir etadi?
 9. Nutq qanday paydo bo'ladi?
 10. Tovushni sinishi yoki uning mutatsiyasiga uchrashi necha yoshga yetganda yuz beradi?
 11. Perefetik nutq apparati nech bo'limdan iborat?
 12. Nutq qanday paydo bo'ladi?
 13. Nutq nuqsonlar kelib chiqishining asosiy sabablarini yoriting?
 14. Nutq nuqsonlari nima?
 15. Nutq rivojlanishi jarayonida qanday qobiliyatlar shakllanadi?
 16. Qaysi olim ichki nutqni chuqur tahlil qildi va uning o'ziga xos xususiyatlarini ochib berdi?

17. Nutq buzilishlarini tahlili qilishda bolaning qanday yosh hususiyatlari hisobga olinadi?
18. Necha yoshda bolaning nutq asoslari paydo bo'ladi?
19. Tovushlar talaffuzidagi kamchiliklarni yoriting?
20. Ovoz kamchiliklariga ta'rif bering?
21. O'qish va yozuvdagi kamchiliklarini bir-biridan farqlab bering?
22. Pedagogik deontologiyaning muhim sharti qanday munosabatlardan iborat?
23. Nutq apparatining tuzilishi necha qismdan iborat?
24. Til haqidagi murakkab funksional sistema to'g'risidagi tushunchaga qaysi (printisip) tamoyil tayanadi?
25. Nutq buzilishlarining dastlabki tasnifi ishlab chiqqan muallif kim?
26. Logopsixologiyaning nazariy asoslari qaysi olim tadqiqotlariga asoslanadi?
27. Logoped nuqson rivojlanish sharoitini, patogenezini va anatomik-fiziologik xususiyatini va ayniqsa nutqiy buzilishning tuzilishini bilishi zarur.
28. Nutq mexanizmi to'g'risidagi birinchi ma'lumotlar mualliflari kimlar?
29. Ekspressiv nutq bu ...
30. Impressiv nutq bu.....
31. U yoki bu nutq komponentlariga ko'ra lingvistik buzilishlar necha turga bo'linadi?
32. Fonetik buzilishlar bu ...
33. Leksik-grammatik buzilishlar bu
34. Kuy-intonatsiyali buzilishlar bu
35. Rinolaliya turlarini yoriting?
36. Dizartriya shakllariga ta'rif bering?
37. Ustki xarakterdagi nutq nuqsonlari bu ...
38. Markaziy xarakterdagi nutq nuqsonlari bu....
39. Nutqi og'ir buzilgan bolalarda erkin diqqat-e'tiborning past darajadali ularning shakllanmaganligiga yoki faoliyat tuzilishining buzilishiga olib keladi degan fikr muallifi kim?
40. Tovushlarni bir-biridan farqlashga qaratilgan logopedik ish tizimi nima deb nomlanadi?
41. Tovushlar avtomatizatsiyasining to'g'ri ketma-ketligini aniqlang?

42. Nutqning asosiy buzilish sabablariga qaysilar kiradi?
43. Logopediyaning prinsiplari qanday?
44. Rinolaliya shakillari xaqida yoriting?
45. Buzilgan tovushlarning soniga qarab dislaliya bu...
46. Bir gruppaga kiruvchi tofushlar talaffuzidagi kamchiliklar bu...
47. Ikki va undan ortiq artikulyatsiya guruhiga tegishli buzulishi bu....
48. Nutq nuqsonlarini bartaraf etish usullari.
49. Bolalar logopediyasining asoschisi kim?
50. Qaysi nutqiy kamchilikda psixoterapiya ishlari olib boriladi?
51. Logopediyaning tibbiy-ilmiy, psixofiziologik ta'limi asoschilari...
52. Nutq ...
53. Statik tayyorgalik mashqlari bu.....
54. Dinamik tayyorgalik mashqlari bu.....
55. Til keng holda chiqarilib, bo'shashtiriladi va pastki lab ustiga qo'yiladi. Bunda til intramassligi kerak, bu.....mashqi.
56. Og'iz keng ochiladi, til keng chiqarilib yuqoriga ko'tariladi. Til yuqori tishlar tomon olib boriladi, lekin ularga tekkizilmaydi, bu..... mashqi
57. Og'iz ochiladi. Til oldinga tomon ingichka qilib chiqariladi, bumashqi.
58. Og'iz yarim ochiladi. Tilning orqa yonlari yuqori jag' tishlar bilan qisiladi. Tilning uchi pastki oldingi tishlarga tiraladi, bumashqi.
59. Til keng holda chiqariladi. Tilning ikki yon tomoni yuqori tomon buklanadi. Hosil qilingan naychadan puflanadi, bumashqi.
60. Til uzun-ingichka qilib chiqariladi. So'ng shu holda til og'izning o'ng burchagidan chap burchagi tomonga qarab harakatga keltiriladi.
61. Til tanglay tomon so'rilib, so'ng qo'yib yuboriladi. Shunda til taqillagan ovoz chiqaradi. Tilni taqillatish sekin va kuchli bo'lishi kerak, bumashqi.
62. Og'iz ochiladi. Til tanglay tomon so'riladi, Shunda til tanglayga qattiq jipslashadi. Bu holda til ushlab turiladi, shu vaqtning o'zida pastki jag' pastga tomon tushiriladi. Bu mashq 10 – 15 marta bajariladi. Bu mashqning «Ot» mashqidan farqi shuki, til

- tanglayga jipslashgach, qo'yib yuborilmaydi, bumashqi.
63. Til uzun-ingichka qilib chiqariladi, so'ng navbatma-navbat goh burun, goh iyak tomon olib boriladi. Bu vaqtda og'iz bekitilmaydi. Mashq logoped sanog'i ostida 10 – 15 marta bajariladi, bumashqi.
64. Til keng holda chiqariladi, so'ng yuqori lablar yalanadi va til og'iz ichiga olinadi. Bu mashq 10 – 15 marta qaytariladi, bu.....mashqi.
65. Til chiqariladi, og'iz yarim ochiq holda bo'ladi. Til bilan avval yuqori lab, so'ng pastki lab aylana bo'ylab yalanadi. Bu mashq yo'nalishni o'zgartirgan holda 10 marta bajariladi, bu.....mashqi.
66. Til uchi oldingi pastki tishlar orqasiga tiraladi. Tilning orqa yon tomoni yuqoridagi jag' tishlar bilan qisiladi. Keng til oldinga chiqariladi, so'ng yana og'iz ichiga olinadi. Bu mashq 15 marta bajariladi, bu.....mashqi.
67. Nafas olish va ovoz artikulyatsiyalarini rivojlantirish mashqlaridan maqsad
68. Burun sigmatizmi bu.....
69. Til oldi sigmatizmini bartaraf qilishda logoped nechta usuldan foydalanishi mumkun:
70. Tishshar aro sigmatizim bu.....
71. Rinolaliyaning bu formasiga og'iz bo'shlig'ida hosil bo'luvchi tovushlar dimog'da talaffuz etiladi, bu.....
72. Rinolaliyaning bu turi burun rezonansining patologik kamayganligi holida havoning burundan chiqib ketishi bilan izohlanadi, bu.....
73. Bulbar dizartriya bu.....
74. Pseudobulbar dizartriya bu.....
75. Qobiqli dizartriya bu
76. Ekstrapiramidali dizartriya (qobiqli osti dizartriya) bu.....
77. Miyachali dizartriya bu.....
78. Rinolaliyani bartaraf etishda operatsiyagacha bo'lgan logopedik ish tizimi necha davrda amalga oshiriladi?

79. Rinolalayani barataraf etishda operatsiyagacha bo'lgan logopedik ish tizimining asosiy davrida faoliyat necha bosqichda amalga oshiriladi?
80. Dizartriyaning og'ir formasi bu
81. Bu holat dizartriyaning o'rtta og'ir darajasi uchun xarakterlidir. Lab va til harakatlari chegaralangan bo'ladi. Bola lablari va tillarini kerakli holatlarda harakatlantira olmaydi, bu.....
82.dizartriyaning birinchi shakli bosh miyaning oldingi markaziy egatchasining pastki bo'limining bir tomonlama yoki ko'p hollarda ikki tomonlama jarohatlanishi bilan bog'liq.
83.dizartriyaning birinchi shaklida til oldi tovushlaridan birinchi navbatda kakuminal undoshlar, ya'ni til uchini yuqori tishlar tomon ko'tarib va biroz egilgan holda talaffuz qilinadigan undoshlar (sh, j, r) talaffuzida kamchiliklar kuzatiladi.
84.dizartriyada mushak tonusining ortishi xarakterli, ayniqsa, til uchi mushaklari tonusining ortishi kuzatiladi. Bu esa nozik differensial harakatlarni cheklaydi.
85.dizartriyaning ikkinchi shakli kinestetik praksisni yetarli emasligi bilan bog'liq. Bu esa bosh miyaning dominant yarim shari (odatda, chap yarimsharlar) qobig'ining pastki markaziy bo'limlarini bir tomonlama jarohatlanishida kuzatiladi.
86.dizartriyaning uchinchi shakli dinamik kinestetik praksisning yetarli emasligi bilan bog'liq. Bu bosh miyaning dominant yarim sharlari qobig'ining motor sohasining pastki bo'limlari jarohatlanishida kuzatiladi.
87.dizartriyada artikulyatsiya apparati mushaklarining harakatlari hajmi psevdobulbar dizartriyadan farqli ravishda yetarlicha rivojlangan bo'ladi.
88. Dizartriyaning differensial diagnostikasi necha yo'nalishda amalga oshiriladi va qanday nutfiy nuqsonlardan farqlanadi?
89.dizartriya bilan kasallangan bemorlarni kompleks nevrologik va fonetik tekshirish, ularning klinik namoyon bo'lish patogenezini yaxshiroq tushunishga imkon berad.
90. Shunday qilib, ovoz boylamlari muskullarining parezi shu narsaga olib keladiki, ovoz boylamlari to'liq va bir xilda harakatlanmaydi, ularning tebranish esa kam, aritmetik va yetarli amplitudaga ega bo'lmay qoladi. Shuning uchun ovoz

- ohangdorligi yetarsiz, kuchsiz bo'lib qoladi, bu.....dizartriyaga hos belgilar.
91. Bemor ovozi qayta chiqarishga urinib tovush payllarining ayrim agonisit va alkergist muskullarini, shu jumladan, yutqin va til ildizi muskullarini qo'zg'atadi, bu.....dizartriyaga hos belgilar.
92.paralichning klinik ko'rinishining muskullar tonusi va tilning faol harakatini tekshirib borish misolida kuzatishimiz mumkin.
93. Psevdobulbar dizartriya shartli ravishda nechta darajaga ajratiladi?
94.artikulyatsion nutq apparat harakatlari qo'pol buzilishlarning yo'qligi bilan xarakterlanadi. Bunda asosiy artikulyatsion qiyinchilik til, lablarda harakati tez va aniq bajara olmasliklarida seziladi.
95. Qobiqli dizartriyaning.....dinamik kinestetik praksisning yetarli emasligi bilan bog'liq. Bu bosh miyaning dominant yarimsharlari qobig'ining motor sohasining pastki bo'limlari jarohatlanishida kuzatiladi.
96.dizartriyada artikulyatsiya apparati mushaklarining harakatlari hajmi psevdobulbar dizartriyadan farqli ravishda yetarlicha rivojlangan bo'ladi.
97. Dizartrik bolalar bilan olib boriladigan logopedik ishlarning usullari kimlar tomonidan ishlab chiqilgan?
98. Shunday qilib, nutq apparati sust parizi tufayli ro'y bergan turli klinik holatlardagidizartriyaning to'g'ridan to'g'ri birlamchi klinik simptomlari past, kuchsiz ovoz, portlovchi tovushlar artikulyatsiyasidagi buzilish, jarangli tovushlarda jaranglilik shaklining soddalashuvi, ovoznining burunli, dimog'li tembri, nutq ohangdorligining buzilish kabildardan iborat.
99. Nutq apparati muskulining paralichi qanchalik diffuz va buzilish darajasi qanchalik chuqur bo'lsa, nutq tovushlari shunchalik qo'pol buziladi, bu bulbar dizartriyaninghollarida kuzatiladi.
100. Nutqning to'liq rivojlanmaganligining necha darajasi mavjud?

**RIVOJLANISHIDA NUQSONI BO'LGAN BOLALAR BILAN
KORREKTSION LOGOPEDIK ISH.**

1. Eshitishida nuqsoni bo'lgan bolalar bilan olib boriladigan logopedik ishlarning o'ziga xos xususiyatlarini yoriting?
2. Nutqning to'liq rivojlanmaganligining nechta darajasi mavjud?
3. Nutq nuqsonlari bu
4. Murakkab nuqson bu....
5. Reabilitatsiya bu.....
6. Bolaning nutqni o'zlashtirishi unga qanday imkoniyatlar beradi?
7. ICHB bilan.....olib boriladi
8. Zamonaviy logopedik reabilitatsiyada nutq buzilishini o'rganish va bartaraf etishda kimlarning ma'lumotlaridan foydalaniladi?
9. Fonetiko-fonematik komponent – bu
10. Kompleks reabilitatsiya bu....
11. Aloxida yordamga muxtoj bolalarni nechta toifalari mavjud?
12. Oligofreniyaning nechta darajasi mavjud?
13. Oligofreniyaning yengil darajasi bu.....
14. Oligofreniyaning o'rta darajasi bu.....
15. Oligofreniyaning og'ir darajasi bu.....
16. RRS bolalarning nechta darajasi mavjud?
17. Aqliy qoqoqlik bu ...
18. Karlik bu
19. Inklyuziv ta'limning nechta prinsiplari mavjud?
20. Inklyuziv ta'limning nechta prinsiplari mavjud?
21. Korreksiya bu....
22. Kompensatsiya bu....
23. Ijtimoiy adaptatsiya bu:
24. Aqli zaiflikning eng og'ir darajasi bu:
25. ICHBga yordam qaysi vazirliklar tomonidan tashkil etilgan?
26. Daun kasalligi bilan kasallangan bolalarning intellekti oligofreniyaning qaysi darajasida to'g'ri ko'rsatilgan ?
27. «Oligos» so'zi qanday ma'noni bildiradi?
28. Og'ir nutq nuqsonlari bor bolalar bilan qaysi fan shug'ullanadi?
29. Ruxiy rivojlanishi sust bolaning eng og'ir shakli qaysi?
30. Xozirgi kunda anomal bolalar qanday atamalar bilan nomlanadi
31. Ijtimoiy reabilitatsiya bu
32. Kim ichki nutqni chuqur tahlil qildi?

33. Nutq buzilishlarini tahlili qilishda bolaning qanday yosh hususiyatlari hisobga olinadi?
34. Necha yoshda bolaning nutq asoslari paydo bo'ladi?
35. Bolalar miya falaji – bu
36. Kelib chiqish sabalariga ko'ra eshitish nuqsonlari
37. Oligofren bolalarning yengil darajasi qaysi javobda to'g'ri ko'rsatilgan?
38. Fonetiko-fonematik komponent – bu
39. Surunkali kasalliklar bilan kasallanish natijasida asteniya xolati qaysi shakldagi RRS bolalarda kuzatiladi?
40. ICHB tashxisini qaysi tashkilot amalga oshiradi?
41. Yordamchi mexnat ta'limi maktabida kimlar ta'lim oladi?
42. Qanday bolalarni anomal bolalar deyiladi?
43. Barcha psixik jarayonlar – idrok, xotira, tasavvur, tafakkur, xulq-atvor-nutq ishtirokida shakllanadi degan fikr muallifi...
44. Nutq buzilishlarining dastlabki tasnifi ishlab chiqqan muallif bu....
45. Logopsixologiyaning nazariy asoslari qaysi olim tadqiqotlariga asoslanadi?
46. Logoped nuqson rivojlanish sharoitini, patogenezini va anatomik-fiziologik xususiyatini va ayniqsa nutqiy buzilishning tuzilishini bilishi zarur. Faqatgina shunday shartlarda logopedik ishlar ilmiy asoslangan, samarali natija berishi mumkin degan fikar kimga tegishli?
47. Bolalar neyropsixologiyasi asoschisi kim?
48. Nutq mexanizmi to'g'risidagi birinchi ma'lumotlar mualliflari bular ..
49. U yoki bu nutq komponentlariga ko'ra lingvistik buzilishlar necha turga bo'linadi?
50. Fonetik buzilishlar bu ...
51. Leksik-grammatik buzilishlar bu
52. Kuy-intonatsiyali buzilishlar bu
53. Temp ritmik buzilishlar bu ...
54. Yozma nutqdagi buzilishlar bu ...
55. Ustki xarakterdagi nutq nuqsonlari bu ...
56. Markaziy xarakterdagi nutq nuqsonlari bu....
57. Perinatal ensefalopatiya bu ..

78. Ko'rlar ichida tovushlar talaffuzi buzilgan bolalar guruxi necha foizni tashkil etadi?
79. Aqli zaif bolalarga umuman tovushlar talaffuzidagi nuqsonlar xos bo'lib, uning asosiy sabablari.....
80. Aqli zaif bolalar ichida ancha keng tarqalgan og'zaki nutq buzilishlari bu....
81. Oligofreniya shakllarini klinik klassifikatsiyalagan olim bu.....
82. Aqli zaiflardagi nutq nuqsonlar tizimidagi yetakchi komponent bu...
83. Serebral falaj bolalarda ko'p uchraydigan nutq buzilishlar bu....
84. BSF li bolalarda ko'pincha qanday ko'rinishidagi tovushlar talaffuzining buzilishi ko'p aniqlanadi?
85. Nutq nuqsonlari qanday toifa anomal bolalarga xos xususiyat?
86. E.M. Malseva nutq nuqsonlarining xarakteriga ko'ra, ruhiy rivojlanishi sustlashgan bolalarni necha guruhga bo'ladi?
87. Serebral falajlikdagi dizartriyaning aniq klassifikatsiyasini tuzgan olimlar bu.....
88. BSF da nutqiy va harakat buzilishlarining patogenetik umumiyligi haqidagi tasavvurlarni aniqlashirgan olimlar kimlar?
89. Serebral falajli bolalarning nutq nuqsonlari muammolariga va aniqlangan nuqsonlarning korreksiyalashgagab'ishlagan olimlar kimlar'?
90. Dizartrik buzilishlarning keltirib chiqaruvchi sabablarni keltiring?
91. Ammo miya muhim kompensator zahiralarga ega va u yoki bu nuqsonga ega bo'lgan odamlarni reabilitatsiyasida shu xususiyatlarga tayaniladi degan fikir kimga tegishli'?
92. Eshitmaydigan nutq nuqsonga ega bo'lgan bolalarda xarakteridaginutq nuqsonlari aniqlangan.
93. BSFda unchalik yaqqol namoyon bo'lmagan yedirilgan dizartriya (stertaya) shakli, hozirgi kunda ko'pincha qanday dizartrik buzilishlar deb nomlanayotgan?
94. Kar va zaif eshituvchi o'quvchilar ichida bir harakatdan ikkinchi harakatga o'tishdagi qiyinchiliklar kuzatiladi bular.....
95. Daktilema bu....
96. Ko'r va zaif ko'ruvchi bolalarning kattagina qismida nutqning qanday komponentlari buzilgan bo'ladi?

58. Logofobiya bu ...
59. Alaliya bu ...
60. T.V.Rozanovanning ma'lumotlariga ko'ra necha foiz kar va zaif eshituvchi bolalarda markaziy nerv tizimining yetishmovchiligi bilan bog'liq?
61. Muajssam nuqsonlar ichida eng ko'p tarqalgani nuqson bu
62. R.I.Lalaevanning ma'lumotlariga ko'ra aqli zaif birinchi sinf o'quvchilarining necha foizida disleksiya kuzatiladi?
63. Sensor nuqsonga ega bo'lgan tarbiyalanuvchilarning necha foiz qismida qo'shimcha intellektual nuqsonlar qayd etiladi?
64. Intellektual nuqsonga ega bo'lgan bolalarning asosan necha foizida nutq buzilishlari kuzatiladi?
65. Tayanch -harakat tizimidagi buzilishlar bo'lgan bolalarning asosan necha foizida nutq buzilishlari kuzatiladi?
66. Nutq nuqsonlarida RRS va asoratli nuqsonlar necha foizida kuzatiladi?
67. Murakkab nuqsonlarda qanday omillar muhim rol egallaydi?
68. Ko'p nuqsonlilikni asosini belgilovchi noma'lum sabablarga....
69. "Ijtimoiy-maishiy xayotda mo'ljal olish" fani kimlarda o'qitiladi?
70. Boshlang'ich sinflarda mehnat tarbiyasining asosi bu....
71. M.S.Pevzner, G.P.Bertin, N.Y.Donskayalarning tadqiqot ishlari...
72. To'qqiz yil davomida eshitishi va intellektida nuqsonga ega bo'lgan bolalar....
73. "Rivojlanishida murakkab nuqsonli zaif eshituvchi maktabgacha yoshdagi bolalarning ta'lim va tarbiyasi dasturi"ni ishlab chiqqan olimlar bular....
74. Differensial ta'lim bu....
75. Parallel matnlar tizimi tilning grammatik tuzilishini o'zlashtirishda, aqliy faoliyat usullarini egallashda samarador material hisoblanadi.Ushbu tizim kim tomonidan yaratilgan?
76. "Chuqur ko'rish va eshitish nuqsonlariga ega bo'lgan bolalarda o'qish faoliyatini shakllantirish dasturi " kim tomonidan va nechanchi yilda ishlab chiqilgan?
77. Aqli zaiflik qo'shilib kelgan BSF li bolalar uchun hos xususiyatlar bu.....

97. Ko'rish nuqsonlarida o'qitishda katta og'irlik qanday analizatoriga tushadi?
98. Ko'rishda nuqsoni bo'lgan bolalarning ko'pchiligida, ulardako'nikmalarining yetarli emasligi sababli ijtimoiylashuvda sezilarli qiyinchiliklar kuzatiladi.
99. Ko'rlar ichida tovushlar talaffuzi buzilgan bolalar guruxi necha foizni tashkil etadi?
100. Perinatal ensefalopatiya bu ..

INKLYUZIV TA'LIM

1. Ta'lim to'g'risidagi qonunning qaysi moddasi IchB ajratilgan?
2. Ta'lim to'g'risidagi qonunning qaysi moddasida ijtimoiy reabilitatsiyaga muhtoj bo'lgan bolalarni (shaxslarni) o'qitish va tarbiyalashga qaratilgan?
3. Ta'lim to'g'risidagi qonunning qaysi moddasi inklyuziv ta'limga qaratilgan?
4. Korreksiya bu:
5. Kompensatsiya bu:
6. Ijtimoiy adaptatsiya bu:
7. Maxsus pedagogika – psixologiya fanining predmeti bu:
8. O'zbekistonda surdopedagolarni tayorlash nechanchi yildan boshlandi
9. O'zbekistonda defektolog mutaxassislarni tayorlash ishlari nechanchi yildan boshlandi?
10. Kim bolani tekshirib, kerak bo'lsa unga korreksiya qiladigan ko'zoynak taqib yurishni tavsiya etadi?
11. Hozirgi kunda anomal bolalar qanday atamalar bilan nomlanadi?
12. O'zbekistonda anomal bolalarga yordam nechta vazirlik tomonidan tashkil etilmoqda?
13. "Barcha bolalarning ta'lim olishiga erishish" bu.....
14. "Bolalar huquqlari to'g'risidagi Konvensiya" ning 28 moddasi bu....
15. "Bolalar huquqlari to'g'risidagi Konvensitsiya" ning 2 moddasi bu....
16. BMT "Bolalar huquqlari to'g'risidagi Konvensitsiya" qachon qabul qilindi?
17. Konvensiyani ratifikatsiya qilgan davlatlar soni..... ta.

18. BMT tomonidan "Inson huquqlari umumjahon Deklaratsiyasi" qachon qabul qilingan?
19. BMT "Nogiron shaxslar huquqlari to'g'risida"gi Deklaratsiyani qachon qabul qildi?
20. Salamanka deklaratsiyasi qaysi mamlakatda bo'lib o'tkan?
21. Inklyuziv ta'lim bu.....
22. Integratsiya bu.....
23. Ijtimoiy reabilitatsiya bu nima?
24. Pedagogik deontologiyaning muhim sharti qanday munosabatlardan iborat?
25. Alohida ko'makka bolalar tashxisini qaysi tashkilot amalga oshiradi?
26. Yordamchi mexnat ta'limi maktabida kimlar ta'lim oladi?
27. Ta'limda integratsiya bu....
28. Namangan davlat universitetida defektologiya (logopediya) yo'nalishi nechanchi yildan ochilgan?
29. Daktilema bu.....
30. Ta'lim tizimida alohida ko'makka muhtoj bolalar uchun tashkil etilgan muassasalarni ko'rsating.
31. Ruhan sust rivojlangan bolalar Aqliy darajasini boshlang'ich sinflarda 5,8 foizni aniqlagan olimlardan kimlarni bilasiz?
32. Oligofen bolalar qarda ta'lim-tarbiya olishlari kerak?
33. Ko'zi ojiz bolalar uchun tashkil etilgan maktablarni toping.
34. Ko'rishdagi nuqsonlarining kelib chiqish sabablarini aniqlang.
35. Eshitishda nuqsoni bor bo'lgan bolalar qarda ta'lim-tarbiya olishlari lozim.
36. Eshitish nuqsonlarni qaysi turlarini bilasiz?
37. Nuqsonlarning kelib chiqish sabablarini ko'rsating?
38. Nutqning to'g'ri shakllanish nimalarga bog'liq?
39. O'zbekistonda Defektologiya fakulteti qaysi pedagogika institutida birinchi bo'lib tashkil etilgan?
40. Defektologik faoliyat fanining tarmoqlar tarmoqlari bu....
41. O'zbekistonda defektologiya fanini rivojlantirishda o'z xissalarini qo'shgan olimlardan qaysilarini bilasiz?
42. Qanday bolalarni alohida ko'makka muhtoj bolalar deyiladi?
43. Murakkab nuqson bu....
44. Reabilitatsiya bu....

45. Bolaning nutqni o'zlashtirishi unga qanday imkoniyatlar beradi?
46. IChB va o'smirlar logoped qandash reabilitatsiya ishini olib boradi?
47. Kompleks reabilitatsiya bu....
48. Aloxida yordamga muxtoj bolalarni nechta toifalari mavjud?
49. RRS bolalarning nechta darajasi mavjud?
50. Aqliy qo'loqlik bu
51. Karlik bu
52. Inklyuziv ta'lim – bu
53. Inklyuziv ta'limning nechta prinsiplari mavjud?
54. Korreksiya bu:
55. Kompensatsiya bu:
56. Ijtimoiy adaptatsiya bu:
57. Aqli zaiflikning eng og'ir darajasi bu:
58. IChBga yordam qaysi vazirliklar tomonidan tashkil etilgan?
59. Daun kasalligi bilan kasallangan bolalarning intellekti oligofreniyaning qaysi darajasida to'g'ri ko'rsatilgan ?
60. «Oligos» so'zi qanday ma'noni bildiradi?
61. Ruxiy rivojlanishi sust bolaning eng og'ir shakli qaysi?
62. Xozirgi kunda anomal bolalar qanday atamalar bilan nomlanadi.
63. Nutq buzilishlarini tahlili qilishda bolaning qanday yosh hususiyatlari hisobga olinadi?
64. Necha yoshda bolaning nutq asoslari paydo bo'ladi?
65. Bolalar miya falaji – bu
66. Kelib chiqish sabalariga ko'ra eshitish nuqsonlari
67. Surunkali kasalliklar natijasida asteniya qaysi RRSda kuzatiladi?
68. IChB tashxisini qaysi tashkilot amalga oshiradi?
69. Yordamchi mexnat ta'limi maktabida kimlar ta'lim oladi?
70. Qanday bolalarni anomal bolalar deyiladi?
71. Psixik jarayonlar -nutq ishtirokida shakllanadi degan fikr muallif
72. Nutq buzilishlarining dastlabki tasnifini ishlab chiqqan muallif bu...
73. Logopsixologiyaning nazariy asoslari qaysi olim tadqiqotlariga asoslanadi?
74. Perinatal ensefalopatiya bu ..
75. Logofobiya bu ...
76. Mujassam nuqsonlar ichida eng ko'p tarqalgani nuqson bu

77. Nutqning asosiy buzilish sabablari bu.....
78. Inklyuziv ta'lim joriy qilingan maktablarda kimlar faoliyat yuritadi?
79. Inklyuziv ta'lim muhitida logoped faoliyatining maqsadibu....
80. Logopedning kasbiy faoliyatiga.....
81. Maslahat va profilaktik ishlar to'liq ko'rsatilgan qatorni toping
82. Diagnostik yo'naltirilgan ish to'liq ko'rsatilgan qatorni toping
83. Korreksiya - rivojlaniruvchi ish to'liq ko'rsatilgan qatorni toping.
84. Tashkiliy - metodik ishlar to'liq ko'rsatilgan qatorni toping.
85. «Alohida ta'lim ehtiyojlari bo'lgan bolalarga ta'lim berishga oid normativ-huquqiy hujjatlarni tasdiqlash to'g'risida»gi 638-son qaror qachon qabul qilindi?
86. «Alohida ta'lim ehtiyojlari bo'lgan bolalarga ta'lim-tarbiya berish tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida»gi Prezident qarori qachon qabul qilingan?
87. Prezident qarori bilaninklyuziv umumta'limni bosqichma-bosqich joriy etish masalasi qo'yilgan.
88. 2020 yil statistik ma'lumot to'g'ri keltirilgan qatorni toping.
89. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining «O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida»gi PF-5712 qachon qabul qilingan?
90. 2020-2025 yillarda xalq ta'limi tizimida inklyuziv ta'limni rivojlantirish KONSEPSIYASI nechta bobdan iborat?
91. 2020-2025 yillarda xalq ta'limi tizimida inklyuziv ta'limni rivojlantirish KONSEPSIYASINING 3-bobi bu..... deb nomlanadi
92. 2020-2025 yillarda xalq ta'limi tizimida inklyuziv ta'limni rivojlantirish KONSEPSIYASINING 2-bobi bu..... deb nomlanadi
93. 2020-2025 yillarda xalq ta'limi tizimida inklyuziv ta'limni rivojlantirish KONSEPSIYASINING 1-bobi bu..... deb nomlanadi
94. 2020-2025 yillarda xalq ta'limi tizimida inklyuziv ta'limni rivojlantirish KONSEPSIYASINING 4-bobi bu..... deb nomlanadi

Talabning apellyasiya murojaati universitet rektori buyrug'i asosida tuziladigan Apellyasiya komissiyasi tomonidan 2 (ikki) kun ichida ko'rib chiqiladi va uning natijasi bo'yicha qaror qabul qilinadi.

**V. ATTESTATSIIYA SINOV I BO'YICHA TAVSIYA
ETILADIGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI VA
QO'SHIMCHA USLUBIIY KO'RSATMALAR**

14. Dasturni o'zlashtirish bo'yicha foydalanishga tavsiya etiladigan adabiyotlar ro'yxati:

1. O'zbekiston Respublikasining «Ta'lim to'g'risida»gi Qonuni O'RG-637-son Toshkent sh., 2020 yil 23 sentyabr.
2. «Alohida ta'lim ehtiyojlari bo'lgan bolalarga ta'lim berishga oid normativ-huquqiy hujjatlarni tasdiqlash to'g'risida» O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2021 yil 12 oktyabrda 638 – sonli qarori.
3. Umumiy o'rta ta'lim tashkilotlarida inklyuziv ta'limni tashkil etish tartibi to'g'risidagi NIZOM
4. Jismoniy, aqliy , sensor yoki ruxiy nuqsonlari bo'lgan bolalar uchun davlat ixtisoslashtirilgan ta'lim muassasalari to'g'risida NIZOM
5. Jismoniy, aqliy , sensor yoki ruxiy nuqsonlari bo'lgan, shuningdek, uzoq vaqt davolanishga muhtoj bo'lgan bolalarga uyda yakka tartibda ta'lim berish tartibi to'g'risidagi NIZOM
6. Umumiy o'rta ta'lim muassasasi qoshidagi logopediya shoxobchasi to'g'risidagi NIZOM O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi, Sog'liqni saqlash vazirligi, Mehnat va aholini ijtimoiy muhofaza qilish vazirligining 2015 yil 25 sentyabrda 22-mh, 36, 39-QQ-son qaroriga ILOVA
7. «2017-2021 yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha Harakatlar strategiyasi». O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 7 fevralda PF-4947 sonli Farmoni.
8. Ayupova M.Yu. Logopediya. – T.: O'zbekiston faylasuflar milliy jamiyati nashriyoti, 2007.

95. «Kitob tadbir al-manzil» kitob muallifi bu.....

96. O'zbekiston Respublikasining «Nogironlarni ijtimoiy himoya qilish to'g'risida»gi Qonuni qachon qabul qilingan?

97. Namangan viloyatining qaysi maktablari pilot sinflar tashkil etilgan?

98. Poliomielit ...

99. Xromosoma kassalliklariga kiradi

100. Aqliy me'yorida bo'lmagan bolalarning tarbiyasi, gigienasi va axloqiy davosi» asarining muallifi....

**IV. ATTESTATSIIYA SINOV I NATIJALARINI
BAHOLASH MEZONI**

11. Attestatsiya sinovi bo'yicha talabalar bilimni baholash O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining 2018 yil 9 avgustda 19-2018-son buyrug'i bilan tasdiqlangan «Oliy ta'lim muassasalarida talabalar bilimni nazorat qilish va baholash tizimi to'g'risida»gi Nizom talablari asosida amalga oshiriladi.

12. Axborot texnologiyalarini qo'llash orqali o'tkaziladigan test sinovlarida har bir talabaga 100 (yuz) ta savoldan iborat test varianti taqdim etiladi.

Har bir test variantida mazkur Dasturga kiritilgan fanlarga doir savol (topshiriqlar) nisbati o'zaro mutanosib taqsimotda bo'lishi lozim.

Talaba bilimi Attestatsiya sinovida to'g'ri topilgan test savollari soniga nisbatan quyidagi taqsimotda baholanadi:

86 ta va undan ko'p savollarga to'g'ri javob berilganda – 5 («a'lo»);

71 tadan 85 tagacha savollarga to'g'ri javob berilganda – 4 («yaxshi»);

55 tadan 70 tagacha savollarga to'g'ri javob berilganda – 3 («qoniqarli»);

54 ta va undan kam savollarga to'g'ri javob berilganda – 2 («qoniqarsiz»).

Test shaklidagi Attestatsiya sinoviga 3 (uch) soat vaqt beriladi.

Test shaklidagi Attestatsiya sinovi talabalar sig'imiga qo'yiladigan texnik talablarga mos, kompyuterlar bilan jihozlangan o'quv xonalari (hudud)da o'tkaziladi.

13. Talaba baholash natijalaridan norozi bo'lgan taqdirda Attestatsiya sinovlari natijalari Komissiya tomonidan e'lon qilingan vaqtdan boshlab 24 (yigirma to'rt) soat davomida apellyasiya berishi mumkin.

26. M.U.Xamidova, B.D.Yakubjanova. Maxsus psixologiya. T.:O'zbekiston faylasuflari milliy jamiyati, 2013.
27. A.A. Xusanov "Defektologik faoliyat" o'quv uslubiy majmua, Namangan davlat universiteti, Namangan 2020.
28. A.A. Xusanov "Logopediya" o'quv uslubiy majmua, Namangan davlat universiteti, Namangan 2020.
29. A.A. Xusanov "Rivojlanishda nuqsoni bo'lgan bolalar klinik asoslari" o'quv uslubiy majmua, Namangan davlat universiteti, Namangan 2020.
30. A.A. Xusanov "Erta tashhis va abilitatsiya" o'quv uslubiy majmua, Namangan davlat universiteti, Namangan 2020.

VI. YAKUNLOVCHI QOIDALAR

15. Dasturda belgilangan qoidalar O'zbekiston Respublikasi qonunlari, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti farmon va qarorlari, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining, shuningdek ta'lim sohasidagi vakolatli davlat boshqaruvi organlari tomonidan qabul qilingan qoida va me'yorlarga zid kelsa, yuqori turuvchi organlarda belgilangan qoida va me'yorlar amal qiladi.
16. Dastur Universitet Kengashi tomonidan tasdiqlangandan so'ng, yakuniy davlat attestatsiyasi boshlanishidan uch oy oldin talabalar e'tiboriga yetkaziladi hamda universitetning rasmiy saytiga joylashtiriladi.
17. Fakultet dekanlari tomonidan bitiruvchi kurs talabalariga mazkur Dastur asosida tayyorgarlik ko'rish va maslahatlar berish uchun zarur sharoitlar yaratiladi.

9. Nurkeldieva D.A., Chicherina Ya.ve. Ilk, maktabgacha va maktab yoshidagi bolalarni psixologik, pedagogik va logopediya tekshirish. T.: Yangi asr avlodi, 2007 yil.
10. Mo'minova L., Amirsaidova Sh. va boshqalar. Maxsus psixologiya. – T.: O'zbekiston faylasuflar milliy jamiyati nashriyoti, 2013.
11. Po 'latova P.M. va boshqalar. Maxsus pedagogika. T.: «Fan va texnologiyalar», 2014 y.
12. Raxmanova V.S. «Maxsus pedagogika» T.: «G'ulom» nashriyoti, 2005.
13. Psixologo-pedagogicheskaya diagnostika. Pod redaksiyey I.Yu.Levchenko i S.D.Zabramnoy. M., ACADEMA, 2005g.
14. Raxmanova V.S., Nurkeldieva D.A. Alohida yordamga muhtoj bolalar ijtimoiy reabilitatsiyasi. T.: RBIMM, 2014 y.
15. Muminova L.R., Chicherina Ya.ve., Nurkeldieva D.A. Diagnostika psixofizicheskogo razvitiya detey pervyx trex let jizni. T.: RSSAD, 2007g.
16. Muminova L., Ayupova M. Logopediua. – T.: O'qituvchi, 1993.
17. Xrestomatiya po logopedii. pod.red. Volkovoy S.A. – M.: Vlados, 1997
18. Nurkeldiyeva D.A., Ayupova M.Y., Ahmedova Z.M. Barmoqlar mashqi va logopedik o'yinlar. - T.: Yangi asr avlodi, 2007
19. Nazarova E.N., Nurkeldieva D.A., Chechirina Ya.N. Logopedicheskie igrs. T.: Yangi avlod, 2007
20. Shamuradova Z. Tovushlarning me'yoriy talaffuzi. - T.: Yangi asr avlodi, 2007
21. Mastyukova Ye. M., Moskovkina A. G. Semeynoye vospitaniye detey s otkloneniyami v razvitiy / Pod red. V.I.Seliverstova. -M.: VLADOS, 2003.
22. Po'latova P., Z.Mamarajabova, Sh.Amirsaidova va boshqalar. Maxsus pedagogika. – T.: Fan va texnologiyalar, 2014
23. Raxmanova V.S. Defektologiya asoslari. T.: "VORIS-NASHRIYOT", 2012.
24. R. Sh. Shomaxmudova. "Maxsus va inklyuziv ta'lim" uslubiy qo'llanma. Toshkent-2011 yil.
25. L.R.Muminova. Inklyuziv ta'lim. Toshkent- 2014 yil.